บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือ ที่ สร.๐๔๐๓/๖๔๐๔ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๔ ความว่า กระทรวงอุตสาหกรรม ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รวม ๓ ประการ ตามนัยสำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก.๐๒๐๓/๕๖๖๕ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๔ ดังนี้ฯ

๑. อายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยาย จะต้องสิ้นสุดลงพร้อมอายุวันสิ้นสุดของใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ได้รับเมื่อตั้งโรงงานเสร็จแล้วหรือไม่

๒. การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จะต้องต่ออายุให้แต่ละฉบับหรือจะรวมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกฉบับเข้าด้วยกัน แล้วต่ออายุออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใหม่ให้ไป

๓. ถ้าหากสามารถรวมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกฉบับเข้าด้วยกันแล้วต่ออายุออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใหม่ให้เช่นนี้ การคิดค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตจะคิดคำนวณจากกำลังเครื่องจักรของใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกฉบับรวมกันได้หรือไม่

ทั้งนี้ เพื่อกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาเรื่องนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยแล้ว มีความเห็นดังนี้

เมื่อพิจารณามาตรา ๒๑[๑] แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ และอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ แล้ว เห็นว่า การขอขยายโรงงานนั้นกฎหมายกำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต... คำว่า ใบอนุญาต ตามมาตรา ๒๑ นี้ จึงหมายความถึงใบอนุญาตขยายโรงงานตาม

---

[๑] มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

การขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงานให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๓๒) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติฯ ซึ่งมีอัตราค่าธรรมเนียมตามประเภทใบอนุญาตตั้งแต่ (๒) ถึง (๑๖) ของบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมเท่านั้น หาได้หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเมื่อตั้งโรงงานเสร็จในครั้งแรกจะต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายอีกครั้งหนึ่งไม่ เพราะถือว่าการขยายโรงงานก็เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบกิจการโรงงานเดิมที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานอยู่แล้ว

สำหรับความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ ที่กำหนดว่า การขอขยายโรงงาน และการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงานให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น หมายความถึงวิธีดำเนินการขออนุญาต การอนุญาต การตรวจโรงงานหรือเครื่องจักร และการอุทธรณ์คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามาตรา ๒๑ นี้มิได้ให้นำมาตรา ๑๖[๒] ซึ่งเกี่ยวกับอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

เมื่อถือว่าการขยายโรงงานเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบกิจการโรงงานเดิม ฉะนั้น เมื่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ได้รับเมื่อตั้งโรงงานเสร็จสิ้นอายุลงเมื่อใดการขยายโรงงานนั้น ย่อมสิ้นสุดลงพร้อมกันด้วย การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจึงต้องต่ออายุก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุตามมาตรา ๑๗[๓]

ส่วนปัญหาอื่นไม่จำต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๑๔

---

[๒] มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีประดิทินแห่งปีที่สามนับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต เว้นแต่การย้ายโรงงานตามมาตรา ๒๖หรือการเลิกประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุในวันที่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใหม่หรือวันที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน

[๓] มาตรา ๑๗ การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อน เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต